

проступку без урахування часу відсутності працівника на роботі незалежно від причин, а також часу провадження у кримінальній справі або у справі про адміністративне правопорушення у зв'язку з протиправними діями працівника». Вважаємо за доцільне залишити шестимісячний строк з огляду на те, що він передбачений КЗпП України, а також актами, що регулюють відносини дисциплінарної відповідальності державних службовців та працівників ОВС.

УДК 349.2:331.108.62-057.34

КОРУПЦІЙНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН ІЗ ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ

Луценко О. Є.,

*асистент кафедри трудового права
Національного юридичного університету
ім. Ярослава Мудрого,
канд. юрид. наук*

Корупція стала чинником, що реально загрожує національній безпеці й конституційному ладу України. Вона негативно впливає на різні царини суспільного життя – економіку, політику, управління, соціальну і правову сфери, громадську свідомість, міжнародні відносини і є однією з основних перешкод для побудови демократичної, соціальної, правової держави, утвердження й реалізації принципу верховенства права. Подолати корупцію неможливо без невідворотного настання відповідальності за вчинення корупційного правопорушення.

Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII встановлює, що за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в ч. 1 ст. 3 цього Закону, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Указаним Законом передбачено, що особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до

дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку. Звідси випливає, що до дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення особа може бути притягнута *лише у тому випадку*, коли судом не було застосовано покарання чи накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. Тому якщо до особи були застосовані вказані заходи, то виходить, що особу не можна притягнути до дисциплінарної відповідальності. Проте це прямо суперечить загальному правилу про можливість одночасного притягнення до адміністративної та дисциплінарної, кримінальної та дисциплінарної відповідальності, адже вони не взаємовиключні. Окрім цього, якщо не буде встановлено наявності у діяч особи ознак кримінального чи адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, то на якій підставі можна буде притягнути до дисциплінарної відповідальності? Адже Закон України «Про запобігання корупції» передбачає проведення службового розслідування за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства з питань запобігання корупції, рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому працює особа, яка вчинила таке правопорушення, *лише з метою виявлення причин та умов, що сприяли* вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконанню вимог цього Закону в інший спосіб, проте це розслідування аж ніяк не пов'язується із встановленням наявності чи відсутності у діяч конкретної особи певного корупційного правопорушення.

Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 р. № 3206-VI (втратив чинність від 14.10.2014 р.) мав окрему норму стосовно особливостей звільнення з роботи осіб, які вчинили корупційні правопорушення (ст. 22), тоді як чинний Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII схожих положень не містить. Так, Закон «Про засади запобігання і протидії корупції» встановлював, що особи, яких притягнуто до кримінальної або адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення, підлягають звільненню з відповідних посад у триденний строк з дня отримання органом державної влади, органом місцевого самоврядування, підприємством, установою, організацією копії відповідного судового рішення, яке

набрало законної сили, якщо інше не передбачено законом. Про звільнення особи з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, пов'язане з порушенням обмежень, передбачених цим Законом, керівник органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації у триденний строк письмово повідомляє суд, який постановив обвинувальний вирок або прийняв постанову про накладення адміністративного стягнення за корупційне правопорушення, та спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань державної служби (ст. 22). Наразі положення щодо строку такого звільнення залишилися лише у ч. 2 ст. 36 КЗпП України, проте чіткого порядку ані КЗпП України, ані антикорупційне законодавство не містять.

Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII передбачає певні обмеження для осіб, звільнених у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення. Обмеження щодо заборони особі, звільненій з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, встановлюється виключно за вмотивованим рішенням суду, якщо інше не передбачено законом. Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється: 1) протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами-підприємцями, якщо ці особи протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців; 2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом; 3) протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа,

організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності. У разі виявлення порушень цих обмежень Національне агентство з питань запобігання корупції звертається до суду для припинення трудового договору (контракту). Порушення встановленого обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору відповідно до п. 7¹ КЗпП України.

Отже, вітчизняне законодавство достатньо багато уваги приділяє боротьбі з корупцією, проте вона все ж залишається однією з найгостріших проблем. Саме це й викликало необхідність встановлення спеціальної підстави припинення трудових правовідносин із державними службовцями – вчинення корупційного правопорушення, що є ще одним важливим додатковим кроком на шляху до запобігання корупції.

УДК 349.2

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНУ ЕКСПЕРТИЗУ В УКРАЇНІ

Малюга Л. Ю.,

провідний юрист НДС

«Центр дослідження проблем прав людини»

юридичного факультету

Київського національного університету

ім. Тараса Шевченка,

канд. юрид. наук

Дослідження стану реалізації законодавства у сфері медико-соціальної експертизи, в тому числі судової практики, вказує на наявність багатьох проблем, у тому числі непрозорість процедур, відсутність громадського контролю, недосконалість нормативного регулювання. Так, рішенням Колегії МОЗ України від 02.11.2012 р. № 1 «Про стан надання медико-соціальної експертної та реабілітаційної допомоги населенню України» визнано, що стан надання медико-соціальної експертної та реабілітаційної допомоги населенню України є недосконалим та потребує подальшого реформування і системного інтегрованого підходу.

Серед практичних проблем реалізації прав інвалідів слід вказати на проблему недоступності чи обмеженої доступності до ме-